

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΕΣΗΣ & ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ-3309	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΕΣΗΣ & ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημήτριος Παπαδόπουλος		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Συμβασιούχος Αναπτυξιακής Ψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Μαθήματα Εμβάθυνσης, παρουσιάσεις video, προφορικές παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών στην τάξη	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξη Δεξιοτήτων (Σεμινάριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες Αναπτυξιακή Ψυχολογία I & II (ως προαπαιτούμενη γνώση)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1278		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο κύριος στόχος του σεμιναρίου είναι ο προβληματισμός, η σε βάθος βιβλιογραφική έρευνα και η μελέτη θεμάτων που αφορούν την ολόπλευρη τυπική ανάπτυξη των ατόμων της μέσης και ύστερης ενήλικης ζωής με έμφαση στην βιοσωματική, γνωστική, κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη και την ανάπτυξη της προσωπικότητας.

Συγκεκριμένα, σκοπός του σεμιναρίου είναι η απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων προκειμένου οι φοιτητές να εμβαθύνουν στην ψυχολογία των ατόμων της μέσης και της τρίτης ηλικίας υπό το πρίσμα των θεωριών που εστιάζονται στην αλληλεπίδραση των ενδογενών και εξογενών παραγόντων στην κάθε υπο μελέτη ηλικιακή περίοδο καθώς και να κατανοήσουν τις σχετικές θεωρίες για την ωρίμανση και το γήρας.

Ειδικότερα, μετά την ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Έχουν κατανοήσει τις παραδοσιακές και σύγχρονες θεωρίες για την ωρίμανση και το γήρας
- Κατανοήσουν τους σχετικούς μύθους και προκαταλήψεις ως προς την κρίση της μέσης ηλικίας και την περιθωριοποίηση των ατόμων της τρίτης ηλικίας
- Αναγνωρίζουν τις ατομικές διαφορές και τα ηλικιακά χαρακτηριστικά των ατόμων καθώς μεγαλώνουν και διέρχονται από τη μέση στην τρίτη ηλικία σε διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα
- Εμβαθύνουν τις γνώσεις τους σε σχέση με τη κοινωνική πολιτική και τις σύγχρονες καλές πρακτικές για την παροχή ψυχοκοινωνικής φροντίδας των ηλικιωμένων
- Εξετάσουν σε βάθος ιδιαίτερες καταστάσεις στην ύστερη ενήλικη ζωή που σχετίζονται

με μεταβολές στις ψυχολογικές λειτουργίες των ατόμων, όπως η κατάθλιψη, οι άνοιες, τα χρόνια νοσήματα καθώς και υπαρξιακά ζητήματα όπως το άγχος θανάτου, το νόημα ζωής, κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

- Σεβασμό στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα των θεμάτων της ψυχολογικής ανάπτυξης
- Απόκτηση ικανοτήτων και δεξιοτήτων για αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση γνώσεων και πληροφοριών με την χρήση των αντίστοιχων εποπτικών μέσων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ιδεών
- Ασκήσεις στον αναστοχασμό και στην αναστοχαστική σκέψη

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο Γνωστικό Αντικείμενο του Μαθήματος
2. Κλασικές και Μοντέρνες Θεωρίες της Δια βίου Ανάπτυξης με έμφαση στην Μέση Ηλικία
3. Κλασικές και Μοντέρνες Θεωρίες της Δια βίου Ανάπτυξης με έμφαση στην Ύστερη Ενήλικη Ζωή
4. Στρες, Ψυχική Πίεση και Χρόνιες Ασθένειες
5. Ψυχική Ανθεκτικότητα στην Μέση και Ύστερη Ενήλικη Ζωή
6. Προσεγγίσεις στην Γνωστική Ανάπτυξη στην Μέση Ενήλικη Ζωή
7. Η Εννοια του Εαυτού στη Μέση Ενήλικη Ζωή [Αυτοαντίληψη-Αυτοεκτίμηση]
8. Σταθερότητα & Μεταβολές στην Προσωπικότητα στη Μέση Ενήλικη Ζωή
9. Γονεϊκότητα και Δυναμική της Οικογενειακής Ζωής
10. Φθορά ή Ανάπτυξη στην Ύστερη Ενήλικη Ζωή ;
11. Φυσιολογική Έκπτωση των Γνωστικών Ικανοτήτων και Νευρογνωστικές Διαταραχές στην Ύστερη Ενήλικη Ζωή
12. Ιδιαίτερα Ψυχικά Φαινόμενα στην Ύστερη Ενήλικη Ζωή [Γεροντική Κατάθλιψη, Άγχος Θανάτου, Νόημα Ζωής]-Καλές Πρακτικές Ψυχοκοινωνικής Στήριξης
13. Ο Θάνατος και η Απώλεια των Αγαπημένων-Μοντέλα Αντιμετώπισης και Παρέμβασης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαλέξεις	24 ώρες	0,96
	Αυτοτελής μελέτη για την συγγραφή γραπτής εργασίας	60 ώρες	2,40
	Προφορική	46 ώρες	1,84

	παρουσίαση		
	Συμμετοχή στις παρουσιάσεις και στις μαθησιακές δραστηριότητες	18 ώρες	0,72
	Προφορική εξέταση	1 ώρα	0,04
	Σύνολο Μαθήματος	149	5,96
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην Ελληνική Γλώσσα και περιλαμβάνει τα εξής κριτήρια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Προφορική Παρουσίαση Εργασίας στην Αίθουσα Διδασκαλίας βασισμένη σε επιστημονικό άρθρο (30%) 2. Γραπτή Εργασία σε διαφορετικό θέμα απ' αυτό της προφορικής (50%) 3. Προφορική Εξέταση (10%) 4. Ενεργός συμμετοχή (10%) 		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- Craig, J.C. & Baucum, D. (2008). *Η ανάπτυξη του ανθρώπου* (Επιστ. Επιμ.: Π. Βορριά). Αθήνα: Παπαζήση (Τόμος Β')
- Feldman, S.R. (2010). *Εξελικτική Ψυχολογία: Δια Βίου Ανάπτυξη* (Επιστ. Επιμ.: Η. Γ. Μπετζεβέγκης). Αθήνα: Gutenberg (Τόμος Β')
- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). *Θέματα Γηροψυχολογίας και Γεροντολογίας*. Αθήνα: Πεδίο.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΑ ΑΡΘΡΑ

1. Baltes, P. (1987). Theoretical propositions of life span developmental psychology: on the dynamics between growth & decline. *Journal of Developmental Psychology*, 23, 611-626.
2. Carstensen, L.L. et al. (1999). Taking time seriously. A theory of socioemotional selectivity. *American Psychologists*, 54(3), 165-181.
3. Cobb-Clark, D.A. & Schurer, S. (2012). The Stability of big-five personality factors. *Economic Letters*, 115(1), 11-15.
4. De Paula Couto M.C., Koller, S.H., Novo, R. (2011). Stressful Life Events and Psychological Well-being in a Brazilian Sample of Older Persons: The Role of Resilience. *Ageing international*, 36(4), 492-505.
5. Germine, T.L., Duchaine B., Nakayama, K. (2011). Where cognitive development and aging meet: Face learning ability peaks after age 30. *Cognition*, 118(2), 201-210.
6. Hall, S., Petkova, H., Tsouros, A.D., Costantini, M., Higginson, I.J. (2011). Palliative Care for Old People: best practices. Retrieved from World Health Organization website: <http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/107290/1/e95052.pdf>.
7. Hancock, G.A., Woods, B., Challis, D., Orell, M. (2006). The needs of older people with dementia in residential care. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 21(1), 43-49.
8. Karel, M.J., Gatz, M., & Smyer, M.A. (2012). Aging and mental health in the decade

ahead: What psychologists need to know. *American Psychologist*, 67(3), 184-198.

9. Kokkinaki, T., & Vitalaki, E. (2013). Comparing spontaneous imitation in grandmother-infant interaction: A three generation family study. *International Journal of Aging & Human Development*, 77(2), 77-105.
10. Levinson, J.D. (1986). A Conception of Adult Development, *American Psychologists*, 41(1), 3-13.
11. Neugarten, B.L. (1968). *Middle age and aging*. Chicago: University of Chicago Press.
12. Onwuteaka-Phiupsen, B.D., Muller, M., Van Der Wall, G. (1997). Euthanasia and Old Age. *Age and Ageing*, 26(6), 487-492.
13. Smith, R. (2000). A good death. *BMJ*, 15(320), 129-130.
14. Triliva, S., & Brusten, K. (2011). Cretan Mother: From icon to person: Findings from a qualitative study of motherhood in Crete. *Europe's Journal of Psychology*, 7(4), 640-663

Ακαδημαϊκά Περιοδικά

International Journal of Aging and Human Development

Journal of Aging and Mental Health

Aging Research

European Journal of Developmental Psychology

Journal of Aging and Health

Psychology and Aging

The Gerontologists

Journal of Applied Developmental Psychology